

Neprihănirea și viața fără păcat, incompatibile?

1 februarie 2009

Gili Cârstea

Partizanii adventiști ai teologiei reformaționiste, ca și opozații noștri din protestantismul blocat în teologia lui Luther, îndrăgesc o sintagmă pe care o socotesc imbatabilă. Ei spun că neprihănirea prin credință este doar îndreptățire, și că neprihănirea prin credință și viața fără păcat sunt incompatibile.

Ascultați formularea lui Geoffrey Paxton, într-un pasaj în care vorbește despre convertirea lui Brinsmead la reformaționism:

„[Brinsmead] a înțeles din materialele lui Luther, Lecturi din Galateni, că sensul expresiei reformatorilor pentru 'neprihănirea prin credință' este doar îndreptățire... Acum a înțeles conceptul reformatorilor despre îndreptățire. A văzut că neprihănirea prin credință și lipsa de păcat în viața credinciosului sunt mutual exclusive” (Paxton, *The Shaking of Adventism – Off to an Auspicious Start: The 1950's*).

Da, așa au înțeles reformatorii învățătura lui Pavel. Era suficient să înțeleagă atât, ca să zgâlțâie din temelii monumentală construcție a religiei vremii lor clădită pe sacrameinte și fapte mântuitoare.

Problema reformaționiștilor de astăzi este că ei nu cred că lumina a continuat să vină în valuri, sau că Pavel ar putea fi mai profund decât au ajuns reformatorii să înțeleagă. Din acest motiv ei nu pot vedea nimic dincolo de reformațiune. Au înghețat scrierile lui Pavel la nivelul anilor 1500 și nu permit nimănui să înainteze în slava crescândă a adevărului.

Dacă adevărul nu are o „slavă crescândă,” sigur nu este adevăr. Când așezi dezvoltarea luminii în stand-by, când faci stop-cadru adevărului în acțiune, tot ce poți obține este un idol. O statuie. Un „viteză încremenit, care nu poate ajuta” (Ier 14:9).

Nu este de mirare că întreaga lume protestantă stă plecată înaintea unui idol care nu poate ajuta, și care le spune că vestea bună este a lor doar atunci când trăiesc în păcat, și că s-a dus neprihănirea în momentul în care trăiesc fără păcat, ele fiind „mutual exclusive.”

Venind de la un idol care se dă drept Dumnezeu, nu ne miră o asemenea glumă proastă. Ceea ce ne întristează este că în această capcană simplă cad oameni de la care poporul acesta așteaptă răspunsuri.

Cum să fie incompatibile neprihănirea și viața fără păcat? Neprihănirea tocmai asta înseamnă, viață fără păcat, sinlessness. Neprihănit înseamnă fără prihană, fără pată, în raport cu un standard recunoscut. În cazul nostru, înseamnă a trăi în deplin acord cu standardul neprihănirii, legea lui Dumnezeu.

Pavel nu a venit nici să anuleze standardul, nici să redefinească neprihănirea. El doar insista că neprihănirea, singura care poate garanta viață veșnică, nu vine din efortul credinciosului de a păzi legea, ci din intrarea într-un legământ cu Dumnezeu pe temelia tainei lui Hristos.

Marele apostol nici nu prea a intrat în acest subiect, al neprihănirii, constatând că tovarășii lui de slujbă se simt în largul lor doar atunci când discuția se menține la nivelul credințelor începătoare: „În adevăr, voi care de mult trebuia să fiți învățători, aveți iarăși trebuință de cineva să vă învețe cele dintâi adevăruri ale cuvintelor lui Dumnezeu, și ați ajuns să aveți nevoie de lapte, nu de hrană tare. Și oricine nu se hrănește decât cu lapte, nu este obișnuit cu cuvântul despre neprihănire, căci este un prunc” (Evr 5:12-13).

Foarte frumos spus. Da, Dumnezeu are adevăruri începătoare, pe măsura nevoilor de moment ale poporului Său. Este o vreme pentru lapte, atunci când omul credinței este un prunc. Problema cu pruncii în credință este aceea că ei „nu sunt obișnuiți cu cuvântul despre neprihănire.”

Aici intervine ciudățenia pe care o trăim. Pruncii, care se hrănesc doar cu laptele învățăturilor începătoare ale lui Dumnezeu, țipă, bat din picioare și se tăvălesc pe jos când le spune cineva că vestea bună este mai mult decât îndreptățire. Pentru ei, orice este mai mult decât lapte, este anatema. „Laptele și hrana tare sunt mutual exclusive,” spun ei, bucuroși că au pătruns tainele înțelepciunii lui Pavel. „Dacă insiști să treci la hrană tare, ia-ți adio de la porția de lapte,” amenință ei pe oricine începe să se uite mai lung la biberon.

Sloganuri frumoase, pentru vârsta lor. Ne bucurăm de precocitatea pruncilor noștri, dar aceasta nu înseamnă că tot meniul evangheliei este alcătuit din lapte. Ei au un motiv serios în demersul lor de a ne convinge că Pavel a vorbit doar despre lapte, motiv pe care chiar marele apostol îl explică: Ar fi vrut să vorbească mai mult și mai profund despre neprihănire, dar nu avea cu cine.

„Cât despre mine, fraților, nu v-am putut vorbi ca unor oameni duhovnicești, ci a trebuit să vă vorbesc ca unor oameni lumești, ca unor prunci în Hristos” (1 Cor 3:1).

De la credincioșii din Corint până la tovarășii lui de la Ierusalim, poporul lui Dumnezeu se găsea în pruncia adevărilor începătoare ale lui Dumnezeu, și era absurd să le servești hrană tare. Deși ici-colo Pavel mai scapă câte o profunzime a tainelor lui Hristos, el a fost constrâns de circumstanțe să plimbe biberonul de la un capăt la celălalt al Europei.

După moartea apostolilor și profitând de tragedia Efesului, creștinismul lui Simon Magul a sufocat orice urmă de adevăr divin și a scufundat omenirea în

bezna evului mediu. Biserica așa-zis creștină s-a întors la ceremonialismul și sacramentalismul Vechiului Testament, încercând să spulbere definitiv taina lui Hristos.

Ca să aprindă o lumină în tenebrele ritualismului impotent al religiei vremii, Dumnezeu a trezit mintea unor slujitori ai Lui la adevărul prin care odată iudaismul fusese zguduit din temelii. Luther și colegii lui au redescoperit adevărul predicat de Pavel, iar predicarea lui a fost la fel de plină de succes în răsturnarea catolicismului ca și în răsturnarea iudaismului. Dar nu era nimic altceva decât laptele duhovnicesc al îndreptării prin credință. Era hrană pentru prunci, o lumină modestă, redusă, pe măsura suportabilității unor ochi deprinși cu bezna mileniului de supremație papală. Era același biberon al lui Pavel, considerat a fi vestea bună completă, totală și finală.

Abia în 1888 Dumnezeu a trimis o porție consistentă de hrană tare, încercând, cu delicatețe totuși, să ne ia biberonul de la gură, să ne pregătească pentru „cuvântul despre neprihănire.” Mesagerii Săi au așezat pe masa bisericii câteva bucățele din hrana nutritivă a neprihănirii lui Hristos, descoperite în epistola lui Pavel către galateni. Doar atât, câteva bucățele, și vai, ce scandal monumental s-a stârnit la grădiniță! Era amenințat biberonul credințelor începătoare, lucru care a declanșat zarva numită Minneapolis 1888. Zarvă care continuă până în ziua de azi.

În 1888, Domnul revenea cu invitația exprimată de Pavel, și căreia biserica de până atunci nu-i dăduse curs: „De aceea, să lăsăm adevărurile începătoare ale lui Hristos, și să mergem spre cele desăvârșite, fără să mai punem din nou temelia pocăinței de faptele moarte, și a credinței în Dumnezeu” (Evr 6:1).

Așadar, există adevăruri începătoare, și adevăruri desăvârșite. Când biserica refuză adevărurile desăvârșite, din credincioșie pentru adevărurile începătoare, produsul acestei atitudini este un idol. Un idol așezat pe tronul lui Dumnezeu, dându-se drept Dumnezeu. Un idol oficiind la altarul din Sfânta, arzând tămâia adevărilor începătoare în memoria unei statui incapabile să ducă pe închinător la „desăvârșirea cerută de cugetul lui” (Evr 9:9).

Îndreptățirea este cu adevărat vestea bună, evanghelia, atunci când este prin credința lui Isus. Este falsă și nefolositoare, atunci când este prin credință în Isus. Există o neprihănire care vine prin credința lui Isus, și alta care vine prin credința în Isus. Una este autentică, cealaltă falsă. Diferența este făcută de natura credinței, ca definiție. Una este să ai credința sfinților din ultima generație, credința lui Isus, și alta este să ai credința demonilor.

În acest litigiu de importanță supremă, martorul nostru chemat să depună mărturie este chiar Pavel. Ce spune el că este credința?

Trebuie să recunoaștem, definiția lui ține de adevărurile desăvârșite, și nu este greu să înțelegem de ce băieții cu biberonul o sfidează cu perfectă sinceritate.

Credința este, spune marele apostol, hypostasis.

Hypostasis este un termen destul de obscur, care a dat multă bătaie de cap traducătorilor Bibliei. Când au ajuns la acest capitol din Evrei, ei nu au știut ce vrea Pavel să spună. Cea mai pertinentă soluție părea aceea că hypostasis este un cuvânt compus. Hupo ar fi acel sufix familiar, sub, ca în hipotermie, hipoglicemie, iar stasis a fost tradus cu stare, situație. Așa au ajuns traducătorii versiunii oficiale, King James, la cuvântul substance. Logica le spunea că substanța lucrurilor sperate este cea mai bună definiție pentru credință. Dar Pavel dorise să spună altceva.

Odată cu descoperirea manuscriselor de la Qumran, cercetătorii Bibliei au intrat în posesia unei mari cantități de material, cu un spectru de aplicație foarte larg. O mare parte din scrierile descoperite erau contracte comerciale, prin care se parafau schimburile de mărfuri între diverse părți. Iar titlul, numele acestor documente publice nu era altul decât HUPOSTASIS.

Un contract este un legământ parafat, între două părți, prin care acestea se angajează să respecte o anumită înțelegere, comercială sau de altă natură. Contractul oferă „o puternică încredințare” despre realități care deocamdată nu există, o „încredere neclintită” în lucrurile sperate, așteptate, nădăjduite, și a căror împlinire este garantată de contract.

Ce contract are Dumnezeu cu familia Sa universală, și în special cu familia Sa omenească? Ce hypostasis întreține Dumnezeu cu toate ființele inteligente din univers, de la „serafimul luminos și sfânt până la om?”

Puțin mai înainte de a emite definiția credinței în Evrei 11, Pavel vorbește insistent despre legământul cel veșnic descris de Ieremia: „Ci iată legământul, pe care-l voi face cu casa lui Israel, după zilele acelea, zice Domnul: Voi pune Legea Mea înăuntrul lor, o voi scrie în inima lor; și Eu voi fi Dumnezeul lor, iar ei vor fi poporul Meu” (Ier 31:33).

În capitolele opt și zece din Evrei, Pavel vorbește pe larg despre acest contract al lui Dumnezeu cu poporul Său, un legământ care este fundamentul creației lui Dumnezeu, felul în care funcționează guvernarea divină. Este etern și nu se poate schimba sau anula. În momentul în care este rupt, rezultatul instantaneu este moarte. Moartea a doua, din care nu există întoarcere.

Contractul acesta etern propune o anumită acțiune din partea lui Dumnezeu, numită de Ieremia și Pavel ca fiind o „scriere” a legii în inimile copiilor Săi. În epoca noastră informațională, am putea spune că este vorba despre instalarea sistemului de operare divin în mintea umană, sediul central unde trebuie stocată această prețioasă „lege” care guvernează ființa umană. Făcuți părtași ai acestui sistem de operare divin, care este caracterul lui Dumnezeu, oamenii ajung să trăiască în neprihănire, adică fără pată, raportat la standardul universal al guvernării divine. Ei devin „părtași de natură divină,” fiind motivați de noua lege care este instalată în templul inimii.

Pavel a explicat în Romani situația care impune încheierea unui astfel de legământ. Adam a rupt legământul cel veșnic, iar templul inimii lui, rămas gol, a

fost preluat de o lege nouă și ciudată, pe care Pavel o numește „legea păcatului și a morții.” Aflat sub controlul ei, omul poate iubi legea lui Dumnezeu, cu mintea, dar cu firea pământească el slujește legii care controlează toate mecanismele ființei sale. Aceasta este o stare nenorocită, pe care apostolul o deplânge, o numește „robie,” și o dorește cât mai repede schimbată (Rom 7:24).

Rezolvarea vine în Romani opt, unde el descrie magistral semnificațiile legământului cel veșnic, hypostasis. El spune că trebuie instalată în templul inimii o altă lege, numită „legea Duhului de viață,” o lege care era scrisă și în omul Isus Hristos, singurul motiv pentru care El a fost chemat afară din mormânt. Doar cei care beneficiază de acest contract cu Dumnezeu se pot numi copiii Săi.

Ei bine, ce este îndreptățirea? În lumina celor de mai sus, este un angajament prin care Dumnezeu promite repararea templului inimii. Când păcătosul înțelege, acceptă condițiile contractului și îl semnează, Dumnezeu obține dreptul de a Se amesteca în viața acestei ființe libere, spre a realiza scopul Său, unirea dintre divin și uman. Pentru păcătos, acest contract garantează revenirea la starea de sfințenie a omului dinaintea de căderea lui Adam, viața fără păcat, neprihănirea obișnuită în vasta împărăție a lui Dumnezeu.

A fi îndreptățit înseamnă a avea contractul în buzunar, dar nu și lucrarea convenită în contract. Să explic:

Aveți nevoie de o reparație generală a casei dumneavoastră. Mergeți la firma de construcții preferată și explicați ceea ce vă interesează. Ei vin să vadă casa, fac constatările de rigoare, apoi vă propun un termen și un preț. Cădeți de acord asupra acestor condiții, apoi se redactează un contract pe care îl semnați. Mergeți acasă cu contractul în buzunar, cu toată convingerea că lucrarea se va realiza. Aveți deja lucrarea realizată, prin contract, prin făgăduințele și garanțiile ce decurg din contract, mai înainte ca vreun muncitor să aducă primul sac cu ipsos în curtea dumneavoastră. Corect? Contractul este o „puternică încredințare” despre lucruri care încă nu se văd, și pe care sperați să le aveți tocmai datorită contractului încheiat.

Tot așa este și cu îndreptățirea prin hypostasis, definiția lui Pavel pentru credință, credința lui Isus. Când constatați că templul sufletului este în ruine, și că nu aveți nicio șansă să vă descurcați singur, vă interesați de o firmă specializată în acest domeniu. Aflați de oferta lui Dumnezeu, o înțelegeți, și semnați contractul, legământul cel veșnic. Obțineți astfel garanția că lucrarea se va face cu siguranță, în termenii stabiliți în contract. Lucrarea este ca și realizată, prin contract, deși în realitate nu s-a produs nicio modificare asupra casei. Sunteți „socotit” rezolvat cu lucrarea, dar nu realmente rezolvat.

De fapt, expresia „îndreptățire” nici nu există în scrierile lui Pavel. Acesta este un termen legal folosit pentru expresia lui, „socotit neprihănit.” Dacă ținem cont de definiția pe care o dă el credinței, adică hypostasis, atunci conceptul lui ar trebui să fie redat astfel: „Deci, fiindcă suntem socotiți neprihăniți, prin hypostasis

(adică legământul cel veșnic), avem pace cu Dumnezeu, prin Domnul nostru Isus Hristos” (Rom 5:1).

Tragedia creștinismului modern este că păcătosul are contractul în buzunar, dar echipa de zidari a dispărut pur și simplu. Trec secolele unul după altul, casa este tot în ruine, iar firma nu dă niciun semn că este dispusă să onoreze contractul. Tot felul de specialiști încep să-și dea cu părerea: Unii spun că firma este neserioasă, și că respectivul contract este mincinos. Alții spun că locuința nici nu este prea degradată, ca să necesite intervenția unei firme de specialitate. Cu puțină îndemânare și interes, te descurci și singur. Și alții spun că totul este contractul, că el reprezintă esența lucrării, și că este absurd să mai aștepti altceva.

Ultima propunere este cea mai aiuritoare dintre soluții, și totuși creștinismul pe aceasta a îmbrățișat-o. Îndreptățirea este tot ce contează, și orice altceva adăugat la ea devine anatema. În termenii exemplului nostru, contractul și efectuarea reparațiilor sunt mutual exclusive. Dacă insiști că este nevoie de reparații, pierzi contractul. Dacă alegi să păstrezi contractul, nu poți avea reparații. Speri să trăiești fără păcat? Ai pierdut evanghelia. Vrei să păstrezi evanghelia? Nu poți fi vindecat de păcat. Ele sunt mutual exclusive.

Aceasta este vestea bună a reformațiștilor.

Pentru cei care iubesc împărăția și neprihănirea lui Hristos, Dumnezeu a trimis soluția corectă în raze clare și distincte. Reparația templului nu s-a făcut deoarece poporul Său a părăsit credința lui Isus, hypostasis, amăgit de spectacolul de sunet și lumină regizat de „specialiștii” moderni, care spun bisericii că în legământul lui Dumnezeu nu există nicio prevedere pentru eliberarea totală de păcat. Contractul nu este decât o declarație legală, juridică, prin care casa este considerată bună, zdravă, completă, în ciuda faptului că este în ruine.

De secole bate Hristos la ușa noastră denominațională, cu intenția de a începe lucrarea de restaurare a templului. Bătaia în ușă ni se pare dubioasă. Ce fel de lucrare de restaurare? Nu am fost îndreptățiți prin credință? Nu este socotirea neprihănirii o lucrare completă, făcută la cruce? Și deoarece credem în cruce și în lucrarea terminată acolo, nu suntem deja sfinți și fără prihană?

În viața lui Hristos, Dumnezeu a demonstrat exact contrariul sloganelor reformaționiste. A demonstrat că neprihănirea prin credință și viața fără păcat sunt nu numai compatibile, dar și imposibil de despărțit, de delimitat, fiind unul și același lucru. Când ai credința lui Isus demonstrezi ceea ce a demonstrat și Isus, că „omenescul unit cu divinul nu comite păcat.”

Dacă biserica ar fi înțeles acest lucru elementar, poate nu mai era nevoie de o altă demonstrație în ultima generație. Dar este evident că acest lucru este neînțeles, combătut, contestat, și prin urmare imperios necesar pentru o ultimă demonstrație a puterii evangheliei.

Creștinismul a așteptat secole la rând să vadă vestea bună autentică, aceea care conține „puterea lui Dumnezeu pentru mântuire!”(Rom 1:16-17). Dar nu a

văzut-o, deoarece nu și-a dat seama că o cere de la Baal deghizat în Hristos. Baal poate să mântuiască în păcat, dar nu din păcat. Oamenii stau cu contractul în buzunar, dar nu permit nicio intervenție asupra casei, nicio reparație sau modificare, de frică să nu piardă contractul. Orice prezență în interiorul casei este anatema, o „experiență imanentă” de care trebuie să se ferească, o evanghelie falsă.

Câtă vreme trântim ușa în fața lui Dumnezeu, în ultima Sa lucrare de restaurare a templului sufletului, ce s-ar mai putea face? Dumnezeu nu poate constrânge pe nimeni să vină la Nuntă. Tot ce rămâne de făcut este să recurgă la o ultimă încercare, la drumuri și la garduri, apelând la cei mai umili și improbabili candidați la onoarea excepțională de a fi garda specială a lui Hristos de-a lungul veșniciei.

Fericiți și sfinți cei care vor lua în serios apelul delicat al guvernării divine:

„Dumnezeu spune poporului Său de astăzi: 'Este dorința Mea ca voi să exemplificați, înaintea unei lumi scufundate în păcat și egoism, caracterul fără păcat al Răscumpărătorului. Prin mărturia pe care o dați, bărbați și femei trebuie să înțeleagă că aceasta este ziua vindecării, momentul de oportunitate'” (RH, 3 decembrie 1901).
